

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Cdo/53/2023
Identifikačné číslo spisu:	5112212955
Dátum vydania rozhodnutia:	31.05.2023
Meno a priezvisko:	JUDr. Jozef Kolcun
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2023:5112212955.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcov 1/ S. T., narodenej X. I. XXXX, M. XXX, 2/ I. Ď., narodenej XX. C. XXXX, T. L. C., D. XXXX/XX, 3/ I. T., narodeného XX. C. XXXX, M. XXX, 4/ I. T., narodeného XX. L. XXXX, T. L. C., B. XXX/XX, všetkých zastúpených advokátskou kanceláriou JUDr. Magda Poliačiková advokátka, s.r.o., Žilina, Národná 17, IČO: 36 848 654, proti žalovaným 1/ E. T., narodenému XX. D. XXXX, M. XXX, 2/ X. T., narodenej X. V. XXXX, M. XXX, žalovaní 1/ a 2/ zastúpení advokátkou Mgr. Zuzanou Karkóovou, Žilina, Daniela Dlabača 35, 3/ I. I., narodenému X. D. XXXX, XX-XXX D., G. Q. T. XA/X, E. T., G., 4/ I. T., narodenému XX. V. XXXX, J. - časť D. J., X. G. XXX, Č. O., 5/ I. T., narodenému XX. S. XXXX, J. - časť D. J., X. G. XXX, Č. O., 6/ C. J., narodenej XX. V. XXXX, Y. Š., S. XXX/XC, Č. O., 7/ C. G., narodenej XX. I. XXXX, O., J. XX, Č. O., 8/ G. G., narodenej XX. C. XXXX, T. L. Y., D. XXX, Č. O., 9/ S. Y., narodenej XX. K. XXXX, G., C. XX, Č. O., 10/ J. T., narodenej XX. I. XXXX, T. L. Y., D. XX, Č. O., 11a/ B. S., narodenému X. V. XXXX, G., D.. R.. J. XXXX/XX, Č. O., 11b/ O. S., narodenému XX. D. XXXX, G., D.. R.. J. XXXX/XX, Č. O., 11c/ C. C., narodenej XX. M. XXXX, G., L. G. XXXX/X, Č. O., 12/ Ľ. P., narodenému X. L. XXXX, Č., Č. XXXX, 13/ P. Š., narodenej XX. I. XXXX, T. L. T. XXXX, 14/ G. P., narodenej X. D. XXXX, M. XXX, 15/ C. P., narodenej XX. S. XXXX, M. XXX, 16/ S. P., narodenej XX. C. XXXX, M. XXX, 17/ Ľ. T., narodenej XX. I. XXXX, V.-C., časť V., K.. G. XXXX, Č. O., 18/ G. E., narodenej X. I. XXXX, M., L. E. XXXX, Č. O., o určenie vecí patriacich do dedičstva, vedenom na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 13C/72/2012, o dovolaní žalobcov 1/ až 4/ proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 25. marca 2021 sp. zn. 9Co/145/2020, takto

rozhodol:

Rozsudok Krajského súdu v Žiline z 25. marca 2021 sp. zn. 9Co/145/2020 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Žilina (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 23. mája 2019 č. k. 13C/72/2012-370 žalobu zamietol (I. výrok) a žalovaným 1/ až 18/ priznal proti žalobcom 1/ až 4/ nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % (II. výrok).

2. Krajský súd v Žiline (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie žalobcov 1/ až 4/ rozsudkom z 25. marca

2021 sp. zn. 9Co/145/2020 rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a žalovaným 1/ až 18/ priznal proti žalobcom 1/ až 4/ nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu.

3. Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu podali žalobcovia 1/ až 4/ dovolanie, prípustnosť ktorého vyvodzovali z § 420 písm. f) a § 421 ods. 1 písm. a), b), c) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“). Žiadali, aby dovolací súd zrušil rozsudok odvolacieho súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie, prípadne, aby ho zmenil a vyhovel ich odvolaniu v celom rozsahu. Zároveň si uplatnili náhradu trov konania (vrátane dovolacieho konania) v rozsahu 100 %.

4. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po predložení spisu na rozhodnutie o dovolaní skúmal, či sú splnené procesné predpoklady, za ktorých môže uskutočniť dovolací prieskum. Dospel k záveru, že tieto predpoklady nie sú dané.

5. Podľa § 438 ods. 1 CSP na konanie na dovolacom súde sa primerane použijú ustanovenia o konaní pred súdom prvej inštancie, ak tento zákon neustanovuje inak.

6. Podľa § 161 ods. 1 CSP, ak tento zákon neustanovuje inak, súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť (ďalej len „procesné podmienky“).

7. Ustanovenie § 161 ods. 1 CSP ukladá súdu povinnosť v každom štádiu konania prihliadať na to, či sú splnené zákonom stanovené podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť tak, aby súdne konanie mohlo prebehnúť v súlade so zákonom a aby súd v súlade so zákonom mohol tiež rozhodnúť. Medzi základné procesné podmienky, na ktorých splnenie má súd povinnosť prihliadať aj bez návrhu počas celého konania, patrí podmienka procesnej subjektivity, t. j. spôsobilosti osoby byť stranou sporu (účastníkom mimosporového konania). Spôsobilosť byť stranou sporu (účastníkom mimosporového konania) znamená mať procesné práva a povinnosti, ktoré jej zákon priznáva, resp. ukladá. Predpokladom procesnej subjektivity je hmotnoprávna subjektivita vo význame mať práva a povinnosti podľa hmotného práva. Hmotnoprávna spôsobilosť mať práva a povinnosti vzniká u fyzických osôb narodením, prípadne počatím, ak sa dieťa narodí živé a zaniká smrťou fyzickej osoby, prípadne jej vyhlásením za mŕtvu (§ 7 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov).

8. Procesnú subjektivitu má ten, kto má spôsobilosť na práva a povinnosti; inak len ten, komu ju zákon priznáva (§ 61 CSP).

9. Podľa § 420 písm. b) CSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu.

10. Najvyšší súd z obsahu predloženého spisu zistil (uznesenie Okresného súdu Prostějov z 30. júna 2021 č. j. 34D/305/2021-27 na č. l. 520 a nasl. spisu), že pôvodná žalovaná 11/ R. S., narodená XX. S. XXXX, naposledy bytom G., D.. R.. J. XXXX/XX, Č. O., zomrela XX. V. XXXX, teda ešte skôr, než dovolací súd vydal dovolaním napadnutý rozsudok (25. marca 2021).

11. Ako vyplýva z uvedeného, odvolací súd konal so zomrelou stranou sporu, ktorá nebola nositeľkou procesnej subjektivity, a tým zaťažil svoje konanie a rozhodnutie vadou zmätočnosti podľa § 420 písm. b) CSP. Dovolací súd preto rozhodnutie odvolacieho súdu zrušil (§ 449 ods. 1 CSP) a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 450 CSP).

12. Ak dovolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne tento súd o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 CSP).

13. Za účelom efektivity ďalšieho konania dovolací súd poznamenáva, že podané dovolanie bude

potrebné v súlade s § 436 ods. 3 CSP doručiť žalovanej 7/ C. G. a žalovanej 16/ S. P., nakoľko doručenie dovolania týmto žalovaným z obsahu spisu nevyplýva.

14. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.